

צ'ון תורני שכונ'י

בעזרה"ת אֵלֶּה הַשְּׁלֹשָׁה שְׁעָרֵי הַתְּהִלָּה

גליון 743

בית הכנסת "עולי בבל" ע"ש הרב יוסף חיים זצ"ל רח' יוסף חיים אור-יהודה ת"ו

פרשת השבוע
פרשת צו

פתיח האהל

רבנו בחיי, בעל "חובת הלבבות" אומר: לא ניתן להגיע לאהבת ה' אם לא מעריכים בצורה עמוקה ונלהבת את כל מה שטוב בחיים. למרבה הצער, ההערכה איננה משימה קלה... אנו צריכים להסתכל על מה שיש לנו, אבל כאן יש סיכון - אנו יכולים בטעות להתרכז רק במה שאין לנו. זה מאוד מדכא, לחשוב למה לחברים יש מה שאין לנו? למה הם מצליחים ואנחנו לא? נביא סיפור שממחיש היטב נקודה זו: זהו סיפור על אדם שיוצא לפיקניק ביום קיץ בהיר ומבלה בנעימים עם חבריו ומשפחתו. הטיוול מדהים! שקיעה מקסימה! אווירה נהדרת! עד שהוא פותח את תיק האוכל ומגלה ש - אין קטשופ!!! זהו! היום שלו הרוס! לפתע - לא רק שהוא לא מסוגל לאכול את הנקניקיה שלו, אלא שהיום כולו נהרס...

איך ניתן בכלל לחשוב על "הכרת הטוב" לקב"ה, אם אנו לא שמים אל ליבנו שטוב לנו? על מה נכיר טובה?! על מה נאמר "מודה אני לפניך... שהחזרת בי נשמתי בחמלה?" עלינו לשנות את כיוון המחשבה והכרת הטוב שבנו: חשיבה - להבין שהקב"ה חפץ אך ורק בטובתנו! הכרת הטוב - לדעת לומר תודה. עד כאן דיברנו בין יהודי לקב"ה, אבל אפשר לנקוט באותה שיטה גם כלפי האנשים היקרים לנו וכך להפוך את תפיסת החיים שלנו מהקצה אל הקצה: בני זוג שמקבלים על עצמם להודות אחד לשני על הדברים הפשוטים שאחד עושה בשביל זולתו, ילדים שמחונכים להודות על מה שמקבלים מההורים - הופכים להיות האנשים המאושרים בעולם. פתאום הם שמים לב שהם מוקפים באנשים נפלאים ורק הם לא יודעים מזה.

המתנה הגדולה ביותר שאנו יכולים להעניק לעצמנו: לסגל שגרת חיים של הכרת תודה, ובכך לשים לב על כל הטוב שמקיף אותנו.

שבת שלום
שמשון אליעזר פוקס

פרשת "צו" מצווה על סוג ייחודי של קרבנות: "קרבן תודה". אדם שחווה מצב סכנה ויצא ממנו בשלום, מצווה לעלות לבית המקדש בירושלים ולהקריב קרבן תודה על החסד שנעשה עמו. כיום, כשאין לנו בית המקדש להקריב בו קרבנות, אנו ממשיכים את המסורת הזו ובאים לבית הכנסת לברך ברכת "הגומל" על שיצאנו בשלום ממצב הסכנה.

ובעוד שהתורה אינה מפרטת את מקרי ההצלה שמחייבים קרבן תודה, חז"ל למדו אותם מהאמור במזמור קז בתהילים, שם מפורטים ארבעה מיני סכנה ובכל אחד מהם חותם דוד המלך במילים: "יודו לה' חסדו ונפלאותיו לבני אדם". המקרה הראשון הוא **עוברי המדבר**: "תעו במדבר בישימון דרך עיר מושב לא מצאו... יודו לה' חסדו ונפלאותיו לבני אדם". המקרה השני הוא **חבושי בית האסורים**: "יושבי חשך וצלמות אסירי עני וברזל... יודו לה' חסדו ונפלאותיו לבני אדם". המקרה השלישי הוא **חולה מסוכן שנתרפא**: "ישלח דברו וירפאם וימלט משחיתותם, יודו לה' חסדו ונפלאותיו לבני אדם". והמקרה האחרון הוא **עוברי הים**: "יורדי הים באניות עשי מלאכה במים רבים... יודו לה' חסדו וגו'".

הבעל שם טוב הקדוש זיע"א הוסיף ותיקן לומר בכל ערב שבת את המזמור הזה בתהילים, וכך נהוג בכל קהילות החסידים לפני תפילת מנחת ערב שבת, וזאת כדי להודות על ההצלה מכל מיני מרעין בישין שבאים על האדם במהלך השבוע. יהודי פיקח מבין שהכל מושגח לפרטי פרטים, ויודע שרק חסדי הא-ל מצילים אותו בכל שעה מתאונות ופגעים.

זמני השבת
הדלקת נרות מוצאי שבת
7:37 6:36
נא לשמור על קדושת הגליון
אין לקרוא בשעת התפילה
ל"ת: 8:12

אָהַל הַהֵלֶלֶת

לענין ברכת הגומל, אם יש בבית הכנסת יותר מאדם אחד המחויב בברכת הגומל, אין צורך שיבואו כל אחד ואחד ויברכו לעצמם, אלא יברך אחד המחויבים, ויכוון להוציא את חבריו ידי חובת הברכה, וממילא נפטרו בברכתו כל השומעים המחויבים בברכה זו, ואינם מברכים שוב. וכן נוהגים בהרבה בתי כנסיות של בני ספרד, הנוהגים לברך ברכת הגומל על נסיעה מעיר לעיר (כל ששהו יותר משבעים ושתים דקות בדרך שבין שתי הערים), כאשר בזמנינו מצוי הדבר לרוב שיש בבית הכנסת כמה אנשים המחויבים לברך ברכת הגומל, לא מטריחים את הציבור שכל אחד ואחד ישמיע את ברכתו, אלא עומד אחד המחויבים בברכה זו ביום שבת בסמוך לספר התורה, ומכריז הרב או החזן שכל מי שמחויב בברכת הגומל ייתן אל לבו לצאת ידי חובתו בברכה זו, וכן ייתן המברך את דעתו על כך שהוא מוציא את כולם ידי חובתם, ודי בזה. כי דין השומע כדין העונה ממש. וזו לשון מרן השלחן ערוך (סי' ריט) בזה: "אם בירך אחד הגומל, ונתכוון להוציא את חבריו, ושמע חבריו וכיון לצאת, יצא אפילו בלא עניית אמון". והוסיף על כך הרמ"א בהגהתו: כיון שהמברך גם כן חייב, יצא האחר בלא עניית אמון". עד כאן. וכן פסקו הפוסקים,

אהל לחידוש

חידושים ופנינים לשולחן השבת

בקרבת תודה שהקריבו בביהמ"ק הייתה הלכה ייחודית: חובה לאכול אותו בתוך יום ולילה שאחריו, ואסור להשאירו עד הבוקר למחרת. וזאת בניגוד לקרבנות הנדבה האחרים ("שלמים") שהיו נאכלים לשני ימים ולילה. מדוע? למה קרבן תודה שונה? מבאר האברבנאל: התורה רוצה לחייב את האדם לחגוג עם חברים, לערוך "סעודת הודאה" ולהנציח עוד יותר את הרגע. כי כיון שעליו לגמור הלילה את כל הבשר וחלות החמץ שהביא עם הקרבן, עליו להביא חברים שיעזרו לו לעשות זאת... ובכך מרגיש עוד יותר את החסד שמקיף אותו.

ומביא הנצי"ב מוולוז'ין בספרו "העמק דבר": התורה רצתה שהמקריב קורבן על הנס שארע-לו יאלץ לשתף אנשים רבים להשתתף בסעודה שלו כיוון שעליו לחלק את כל הבשר בסעודה אחת כדי שלא יעבור זמנו ואז יפסל הבשר ויחשב "נותר". כתוצאה מכך יתודעו רבים לנס שהוא חווה ויתקדש שם שמים ברבים... זהו שאומר דוד המלך: "אודה ה' מאד בפי, ובתוך רבים אהללנו"

בשם האדמו"ר האמרי אמת מגור מביאים תשובה: כי קרבן תודה חייב להיאכל באותו יום, משום שכל יום צריך להביא קרבן תודה חדש. עניינו של קרבן תודה זה לפתוח את העיניים לכל החסד שזכינו לו, ובמילא כל יום מחייב הודאה חדשה.

האדמו"ר השפת אמת מגור שואל: בפרק קז שבתהילים נאמר כמה פעמים המילים "יודו לה' חסדו ונפלאותיו לבני אדם", הפסוק אינו ברור: הוא מתחיל בלשון יחיד – "יודו לה' חסדו" וממשיך בלשון רבים – "ונפלאותיו לבני אדם". וזה כמובן תמוה: או הכל בלשון יחיד או הכל ברבים? למה חסדו בלשון יחיד ונפלאותיו בלשון רבים?

ומבאר ביאור עמוק וכביר: כשאדם הופך את טבעו האנוכי ומודה על חסד אחד, הוא פתאום מגלה איך כל חייו הם פלא, כיצד הוא מוצף בפלאים רבים ושום דבר אינו מובן מאליו.

החתם סופר בספר הזיכרון שלו כתב, כי כאשר נעשו ניסים גדולים לו ולבני קהילתו בימי מלחמת נפוליאון, שניצלו מהמלחמה שרבים חללים הפילה כנודע, כתב: וביום הכניסה עליתי לתורה ובירכתי הגומל בלשון רבים (כמו שאנו מברכים "הגומל לחייבים"), ואנשי הקהל שהיו עמי ענו אחרי בלשון רבים, מי שגמלנו כל טוב הוא יגמלנו כל טוב סלה.

- אהל לחידוש**
1. המן העצים והאש בבוקר בבוקר מה הקשר?
 2. איך הימין קשור לדם?
 3. מהו הקידוש הארוך בהיסטוריה??

פיתרונות ויקרא:

1. ומרדכי יושב בשער
2. וימלא המן חמאה
3. בחול המועד פסח
4. עשו לה קרן

בין הפותרים נכונה תתקיים הגרלה על פרסים, תשובות יתקבלו במייל:

8444774@Gmail.com

אהל המעשה

מעשה שהיה בבחור צעיר כבן שלוש עשרה, שלמד בישיבה לבחורים מצוינים באירופה. בחור זה היה הצעיר שבחבורה. בני הישיבה למדו בבית כנסת ישן בעיר, ואכלו אצל בעלי בתים, אשר נהגו להזמיןם לסעוד על שולחנם. מידי יום סעדו הבחורים במקום אחר. לעיתים, לא הוזמנו הבחורים, ונותרו רעבים. מקום הלינה היה בבית הכנסת. הבחורים הותיקים "תפסו" להם מקום לינה על הספסלים, ואילו הנער הצעיר נאלץ לישון על הרצפה, מחוסר מקום. בקיץ עוד היה הדבר נסבל, אולם בלילות החורף, כשהקור היה עז וסופות שלגים השתוללו בחוץ, המצב היה קשה מאד, ממש בלתי נסבל. אף במשך היום סבל הבחור, היות וכמעט כל הלילה נדדה שנתו מעיניו, התקשה להישאר ערני במשך שעות לימודו ביום.

יום אחד, קיבל הנער מכתב מדודו, אחי אמו, שהיה נפח ומסגר. דודו ביקש להזמין לבוא אליו וללמוד מקצוע. מאחר ולא היו לדוד ילדים, הבטיח לאחייו כי אם ילמד את המקצוע ויכנס לעסקיו – כל רכושו יוענק לו לאחר מותו. מלחמה פנימית קשה התחוללה בנפש הנער, ולבסוף החליט לקבל את הצעת דודו ולעזוב את הישיבה, אך החליט כי יעשה זאת רק למחרת היום. "זה יהיה הלילה האחרון בו אלון על הרצפה הקפואה", חשב הבחור בליבו. ויהי בחצות הלילה, הופיעה לפתע אשה בפתח בית הכנסת. הבחור היחיד שנותר ער באותו לילה, היה הנער הצעיר שכאמור התקשה להירדם. האישה ניגשה אל הבחור וסיפרה: "זה עתה קמתי מהשבעה על בעלי, נותרתי לבדי גלמודה, בלי ילדים, בעלי היה בעל בית חרושת לשמיכות, והואיל ונשארו מספר שמיכות בביתנו, אני מעוניינת לתת אותן לבחור ישיבה" ... "מאז", סיפר אותו בחור, "השינה הפסיקה להיות סיבה להפרעה בלימודי", הוא המשיך ללמוד ולהתעלות בישיבה בזכות אותה שמיכה...

לימים, הפך אותו בחור לגדול הדור, שרבים יונקים מתורתו, הלא הוא מרן הגאון רבי **אלעזר מנחם מן שך זצ"ל**. אותה גברת אלמונית חשבה כי אינה נותנת לבחור אלא שמיכה בלבד, אך האמת היא שאותה שמיכה שימשה כ"מעיל לספר תורה!!!"

הסיפור טרם הסתיים. בשנת תשל"ו, ביום חורפי וגשום במיוחד, כשהקור היה גדול, פנה הרב שך זצ"ל לנכדו שיזמין ידיד עם רכב עבורו ללוויה "בבית החיים" הישן בחיפה. כל הנסיונות לשכנעו, שיום זה לא נוח ליציאה מבחינת מזג האוויר עלו בתוהו. נכדו של הרב ציפה, שאם כבוד הרב כה הטריח עצמו, ודאי מדובר בלוויה של אדם גדול ויהיה שם קהל רב. להפתעתו, הלוויה הייתה של אלמנה גלמודה ובודדה. את מיטתה ליוו בקושי כמניין אנשים. הרב שך עמד בגשם משך כל זמן הלוויה, ולאחר סתימת הגולל אמר "קדיש". בחזרתם לעבר המכונית, עצר הרב מלכת ונשאר על עומדו, בעוד הגשם יורד בשטף והרוח הקרה מנשבת בכל עוז. לא הועילו כל שכנועי

הנכד להזיזו ממקומו. לאחר דקות ארוכות המשיך הרב לכיוון הרכב, ונכנס לרכב כשכולו ספוג ונוטף מים.

במשך כל הנסיעה חזרה לבני ברק, שמר הרב על שתיקה ולא ענה לשאלות הנכד. בהגיעם לבית הרב, ולאחר שהחליף את בגדיו הרטובים וחימם עצמו, נענה לבקשת הנכד והסביר את מעשיו: "היתה זו האישה שהצילה את חיי, בזכותה נותרתי בישיבה... משך שנים עקבתי אחריה, וכשנודע לי על פטירתה הרגשתי חובה גדולה ללכת ללווייתה."

לשאלת הנכד, מדוע לאחר הלוויה השתהה הרב בגשם השוטף דקות ארוכות, השיב הרב: "רציתי להרגיש ולזכור את הקור והסבל הנורא, שהיו מנת חלקי באותם ימים קשים, כדי שאוכל להעריך את הכרת הטוב אשר חב אני לאשה זו!"

המוכר אמר לי: ככל שתקנה יותר יעלה לך פחות, אמרתי לו: אז שים עד שזה יצא בחינם.

אפשר להבין שאוכלים מצות בפסח כי הקמח לא תפח לבני ישראל אבל איפה כתוב שמשה רבינו הסתובב עם אקונומיקה וסנט מוריץ במדבר!!!!???

תלמיד אומר לתלמיד "נכון שהמנהל מטומטם?" עונה התלמיד בפליאה "אתה יודע מי אני?" "לא" משיב התלמיד. "אני הבן של המנהל" הוא עונה. "אההה..." אומר התלמיד "ואתה יודע מי אני?" "לא" משיבה הילד. "תודה לאל!" הוא אומר ובורח.

שני שוטרים מתקשרים לתחנה ומבקשים לדבר עם המפקד. השוטרים אומרים לו: "נכנסנו לדירה, נראה שהאישה ירתה בבעלה כי הוא דרך "על הרטוב" באמצע הניקיונות לפסח." "ועצרתם אותה?" שואל המפקד. "עדין לא" ענו השוטרים "הרצפה עדין רטובה."

קצת מאתנו

"קרבת תודה". אדם שחוה מצב סכנה ויצא ממנו בשלום, מצווה להקריב קרבן תודה על החסד שנעשה עמו. וכאן עולות כמה שאלות: מה מטרת הקרבן? למה להביא קרבן כשקרה משהו טוב? מילא כשאדם נכשל וחוטא, מובן שהוא צריך להביא קרבן לעורר עצמו לכפר על חטאו, אך כשאדם חווה שמחה והצלחה, למה עליו לעלות לבית המקדש? אדרבה, פעמים רבות כשאנו אומרים תודה למישהו שגמל טובה, הוא מצטנע ואומר "אין על מה, לא קרה שום דבר, בסך הכול עשיתי את הדבר המבוקש" ואילו הקב"ה תובע לעצור הכול ולהביע הערכה למה שעשה עבורנו. מדוע? מה הוא 'צריך' את התודה שלנו? למה לחייב לומר תודה? ירצה - יודה, לא ירצה - לא יודה? השאלה גדולה יותר לאור העובדה שזה מה שאנו עושים כל יום וכל היום. הדבר שיהודי עושה הכי הרבה הוא לומר תודה לבורא עולם. המילה הראשונה שיהודי אומר עם פתיחת העיניים היא "מודה אני", ואחר כך כל רצף היום היהודי בברכות ובתפילות הוא אמירת תודה חוזרת ונשנית. אגב, רק השבוע קראנו את מגילת אסתר והמגילה היא המקום הראשון בתנ"ך בו העם שלנו בכללו מכונה בשם "יהודים", כמו "איש יהודי ... והיהודיים אשר בשושן", ועצם השם "יהודים" הוא מלשון "מודים", כמו שמו של "יהודה" שאמרה אמו לאה: "הפעם אודה את ה'". והשאלה המתבקשת היא למה חשוב לברך בכל רגע? הרי ה' אינו 'מלצר' או 'עובד בתחנת דלק' שמצפה להבעת הערכה על מעשהו? והתשובה: אמירת תודה לא נועדה (רק) עבור הקב"ה, היא נועדה במידה רבה עבור האדם עצמו. היא מעניקה לו את המתנה הגדולה ביותר שהוא יכול לקבל: **הערכה לחיים שלו**. הודאה על מה שהעניק לו ה'. אנו חיים בעולם שכל רגע מסביר שהחיים שלנו דפוקים ואינם שווים דבר. כל הפרסומות מסביב מציעות לנו לשפר את החיים - לצאת לחופש, לקנות בית חדש, רכב יוקרתי - ומי שלא עושה זאת הוא פשוט לא חי. החיים שלו אינם בעלי ערך. הכול זמין, הכול קרוב, ומי שלא שם - פשוט לא קיים. וכאן באה התורה ומייצרת תמונה חדשה של החיים שלנו. יש רגע נדיר בו נפתחות לאדם העיניים והוא מקבל פרופורציות. הוא מבין עד כמה עליו להודות לאלוקים על מה שהעניק לו. כשאדם יוצא מבית רפואה אחרי ניתוח מעקפים ואפילו אחרי החלמה משבר, הכול נראה לו פלא. השמש הזורחת בחוף, הילדים שממתינים בהתרגשות למטה, הנכדים שמפריחים עבורו בלוונים, החברים שהקדישו זמן לבוא ולבקר אותו. לרגע אחד הוא מקבל פרופורציות ומבין ששום דבר אינו מובן מאליו. החיים שלו הם בעלי ערך ועליו להודות לבורא עולם על כל הטוב. וזה מה שיוצר קרבן התודה: זה מאבק לשמר את הרגע. להנציח את הפרופורציות הנכונות על החיים ולהמשיך להתמקד במה שחשוב, קרבן התודה מייצר תמונה אמיתית ונכונה של כל מה שזכינו לו.

לבריאות ברכה והצלחה
סמי בן חילוה הי"ו
שמחה בת שרה הי"ו
 הם וילדיהם וכל אשר להם.

סעיד אשר בן לאה הי"ו
אורה בת סניורה הי"ו

שיעור בפרשת שבוע
 מהרב **שמשון פוקס שליט"א**
כל יום חמישי מיד לאחר מנחה
בביכני"ס אור אבנר
רח' משה דיין קריית הסביונים יהוד
מנחה - בשעה 18:30

בית הכנסת
"יעולי בבל"
ני"ש הרב יוסף חיים זצ"ל
תפילות בימי חול: שחרית - 7:30
מנחה - 18:30 ערבית - 19:15
שיעורי תורה לפני מנחה
יום א' ב' ד' - רב בית הכנסת
הרב יהונתן הכהן אמדדי שליט"א
יום ג' - הרב שמשון פוקס שליט"א
יום ה' - הרב נאור דרשני שליט"א
יום ה' - הרב רפאל עגיב שליט"א
בשעה 19:30
תפילות שבת קודש:
שיר השירים - 18:10 מנחה - 18:30
קבלת שבת - 18:55
שחרית - 7:00 מנחה א' - 13:30
מנחה ב' - 18:15 ערבית - 19:25
שיעורי תורה בשבת:
הרב בן יאבו שליט"א - 12:30 וב- 14:10

"עץ חיים היא למחזיקים בה"
 לזכות להצלחה ולבריאות איתנה
יצחק שוחט בן סועד ומשפ' הי"ו
אסף מזרחי בן רחל ומשפ' הי"ו
שאל סאלם בן נג' ומשפ' הי"ו
דוד אשר בן איבון ומשפ' הי"ו
דוד חיים בן עליזה ומשפ' הי"ו
טוביה שרבי בן נוימה ומשפ' הי"ו
אופיר דלל בן אורה ומשפ' הי"ו

בית הכנסת "היכל יצחק דוד"
רח' דוד אלעזר 18
תפילות שחרית - 7:00
מנחה וערבית (סמוכות) - 18:30
שיעורי תורה אחרי ערבית
יום א' - הרב שמשון פוקס שליט"א
יום ב' - הגאון ר' אברהם הכהן שליט"א
יום ג' - הרב שלום אטלן שליט"א
יום ד' - הרב בן יאבו שליט"א

לימוד אברכים עם תלמידים כל יום שני ורביעי בשעה 20:00
ערבית מאוחרת: יום ב' 20:45 יום ד' 20:45 יום ה' 21:00